

Průvodce světem NotebookLM

Váš osobní AI výzkumný asistent

Komplexní učebnice pro studenty, analytiky a tvůrce

Autor: Ing. Jiří Šilhán

Vítejte u průvodce aplikací **NotebookLM**! Zatímco běžní AI asistenti (jako Gemini nebo Chat-GPT) čerpají informace z celého internetu, NotebookLM dělá přesný opak. Stane se expertem *pouze na to, co mu sami nahrajete*. Je to revoluční nástroj pro analýzu dlouhých textů, učení se na zkoušky a organizaci vašich vlastních myšlenek, aniž by si vymýšlel nesmysly.

Obsah

1 Úvod do NotebookLM	3
1.1 Co je to NotebookLM a v čem se liší?	3
1.2 Pro koho je nástroj ideální?	3
2 Základní funkce a práce se zdroji	3
2.1 Co všechno lze nahrát?	3
2.2 Organizace zápisníku	3
3 Interakce a analýza dokumentů	3
3.1 Dotazování a přesné citace	4
3.2 Generování automatických průvodců (Pinned Notes)	4
4 Audio Overview (Podcasty z vlastních dat)	4
4.1 Jak to funguje?	4
5 Umění správného dotazování (Prompting v NotebookLM)	5
5.1 Klíčový rozdíl: Omezte kreativitu, žádejte přesnost	5
6 Etika, bezpečnost a soukromí	5

6.1	Vaše data jsou v bezpečí	5
6.2	Limity a "halucinace"	5
Závěr		6

1. Úvod do NotebookLM

1.1 Co je to NotebookLM a v čem se liší?

NotebookLM je experimentální aplikace od Googlu, kterou pohání výkonný model Gemini 1.5 Pro. Představte si ho jako vaši osobní chytrou studovnu.

Hlavní rozdíl oproti klasickým chatbotům spočívá v technologii zvané **Source-Grounding** (ukotvení ve zdrojích). Když se NotebookLM na něco zeptáte, nehledá odpověď ve svých obecných "vzpomínkách" z internetu, ale **prohledává výhradně dokumenty, které jste mu vy sami nahráli**. Díky tomu prakticky nehalucinuje (nevymýšlí si) a na každé tvrzení vám poskytne přesnou citaci s proklikem do vašeho textu.

1.2 Pro koho je nástroj ideální?

- **Studenti:** Mohou nahrát skripta za celý semestr a nechat se zkoušet nebo si nechat vysvětlit složité koncepty.
- **Výzkumníci a analytici:** Potřebují rychle najít souvislosti mezi desítkami PDF studií nebo výročních zpráv.
- **Autoři a tvůrci obsahu:** Mohou nahrát rešerše, poznámky k postavám nebo celé kapitoly knih a diskutovat s AI o vývoji příběhu.

2. Základní funkce a práce se zdroji

Vše v NotebookLM se točí kolem takzvaných "Zápisníků" (Notebooks). Každý projekt má svůj vlastní zápisník, do kterého vkládáte "Zdroje" (Sources).

2.1 Co všechno lze nahrát?

NotebookLM zvládne ohromné množství formátů a dat. Do jednoho zápisníku můžete přidat až 50 zdrojů a každý z nich může mít statisíce slov. Podporované formáty zahrnují:

- **Dokumenty:** PDF soubory, Google Dokumenty, Google Prezentace, textové soubory (.txt).
- **Webové stránky:** Stačí vložit URL adresu článku a NotebookLM si stáhne jeho text.
- **YouTube videa:** Vložíte odkaz a AI automaticky analyzuje mluvené slovo (titulky) z daného videa.
- **Audio soubory:** Nahrané MP3 (např. záznam z přednášky nebo porady).

2.2 Organizace zápisníku

Jakmile zdroje nahrajete, můžete je jednoduše zaškrtnout a odškrtnout. Tím AI říkáte: *"Ted' chci, abys odpovídal jen na základě těchto dvou konkrétních PDF, ostatní zdroje pro tuto chvíli ignoruj."*

3. Interakce a analýza dokumentů

Jakmile máte nahrané zdroje, začíná ta pravá magie. Místo toho, abyste četli stovky stran, začnete se svým dokumentem prostě "povídat".

3.1 Dotazování a přesné citace

Při odpovědi NotebookLM vygeneruje malá čísla (citace). Když na ně kliknete, otevře se vám původní dokument přesně na místě, odkud AI čerpala, s barevně zvýrazněným odstavcem.

Praktický příklad: Rychlá rešerše ze skript

[Nahrajte 3 různá PDF s historickými texty] "Zpracuj mi chronologickou osu událostí, které vedly k začátku druhé světové války. U každé události uveď přesný rok a stručně vysvětli její význam na základě nahraných textů."

Praktický příklad: Analýza smluv nebo firemních dat

[Nahrajte návrh smlouvy] "Přečti si tuto nájemní smlouvu a vypiš mi do odrážek všechny povinnosti, které z ní plynou pro nájemce. Zaměř se zejména na sankce a podmínky výpovědi."

3.2 Generování automatických průvodců (Pinned Notes)

Nechce se vám vymýšlet dotazy? NotebookLM nabízí funkce na jedno kliknutí, které z vašich materiálů okamžitě vytvoří užitečné výstupy. Těmto výstupům se říká **Notes** (Poznámky), které si můžete v zápisníku "přišpendlit".

Můžete automaticky vygenerovat:

- **Studijní průvodce (Study Guide):** Klíčová témata, slovníček pojmů a opakovací otázky.
- **FAQ:** Seznam nejčastějších otázek a odpovědí, které z textu vyplývají.
- **Briefing Doc:** Rychlé manažerské shrnutí dlouhého reportu do jedné stránky.

4. Audio Overview (Podcasty z vlastních dat)

Tato funkce doslova zbořila internet. NotebookLM dokáže vzít vaše suché texty (např. daňové zákony, vědeckou studii nebo i váš deník) a vytvořit z nich **plnohodnotný, realisticky znějící audio podcast**.

4.1 Jak to funguje?

Stačí v pravém horním rohu kliknout na "Audio Overview" a nechat nástroj pracovat. Dva AI moderátoři (muž a žena) začnou nahraný materiál probírat formou americké ranní show.

- **Realismus:** Moderátoři dýchají, dělají pauzy, smějí se, přikyvuji si a používají vsuvky jako "přesně tak" nebo "wow".
- **Vysvětlování:** Složité grafy nebo akademické výrazy z PDF vysvětlují pomocí jednoduchých příměrů ze života, aby to posluchač snadno pochopil.

Poznámka: V současné době je Audio Overview primárně v angličtině, i když zdroje nahrajete v češtině (moderátoři přečtou český text a plynule ho začnou komentovat anglicky).

5. Umění správného dotazování (Prompting v NotebookLM)

Protože NotebookLM funguje jinak než Gemini nebo ChatGPT, musí se mírně lišit i způsob, jakým mu zadáváte úkoly.

5.1 Klíčový rozdíl: Omezte kreativitu, žádejte přesnost

U ChatGPT chcete často vymýšlet nové věci. U NotebookLM chcete **extrahovat, analyzovat a transformovat** to, co už existuje.

Špatný vs. Skvělý prompt v NotebookLM

Špatně: *"Napiš mi vtipnou esej o marketingu."* (AI neví, o co se opřít, zdroje k tomu nemusí mít).

Skvěle: *"Vžij se do role oponenta této bakalářské práce (nahraný zdroj). Vypiš 5 metodologických slabin, které v textu vidíš, a navrhní pro každou slabinu jednu kritickou otázku, kterou bys mi mohl položit u obhajoby."*

Praktický příklad: Propojení konceptů z více zdrojů

"V nahraných zdrojích mám poznámky z přednášek a dvě knížky od různých autorů. Porovnej, jak se liší pohled Autora A a Autora B na příčiny inflace. Udělej z toho přehlednou srovnávací tabulku."

6. Etika, bezpečnost a soukromí

U nástrojů, do kterých nahráváte své osobní poznámky, firemní strategii nebo nepublikovanou knihu, je bezpečnost na prvním místě.

6.1 Vaše data jsou v bezpečí

Google u NotebookLM garantuje zásadní věc: **Data a dokumenty, které nahrajete, nebudou nikdy použity k trénování globálních modelů umělé inteligence.** Zůstávají čistě ve vašem soukromém zápisníku a nikdo jiný k nim nemá přístup (pokud se nerozhodnete zápisník sami sdílet s kolegy pomocí odkazu).

6.2 Limity a "halucinace"

Ačkoliv Source-Grounding snižuje halucinace na minimum, NotebookLM není neomylný.

- Pokud se v dokumentu nacházejí vzájemně si odporující informace, AI může být zmatená.
- U velmi specifických grafů nebo složitých matematických vzorců v PDF může AI občas selhat při jejich "čtení". Vždy proto **kontrolujte citace** kliknutím na vygenerované číslo.

Závěr

NotebookLM představuje budoucnost práce s informacemi. Už nemusíte cítit zahlcení z toho, že máte na disku desítky nepřečtených souborů, analýz a článků. NotebookLM je přečte za vás, uspořádá je a umožní vám komunikovat s vašimi vlastními daty způsobem, jaký tu ještě nebyl.

Ať už si necháte vygenerovat zdlouhavou výroční zprávu do poutavého desetiminutového podcastu, nebo si necháte vysvětlit těžkou látku před zkouškou, tento nástroj vám ušetří desítky hodin času. **Přestaňte informace jen sbírat, začněte je s pomocí AI skutečně chápat!**